Bestuurlijke Reactie inwonersberaad ‘Schone Stad’

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave **3**
Inleiding **4**
Thema 1: Bij-/(naast)plaatsingen **8**
Advies 1.1 Met inwoners inrichten/onderhouden van afvalplekken en hotspots 8
Advies 1.2 Mobiele Milieustraat (Rolle Bolle Gijs) 10
Advies 1.3 Data analyse van meldingen 12
Advies 1.4 Betere samenwerking tussen gemeente en overkoepelende organisaties over afval rond flats en wooncomplexen 13
Advies 1.5 Communicatie rondom verhuizing 14
Advies 1.6 Schone Stad samen met het inwonersberaad 16
Thema 2: Vervuiling **18**
Advies 2.1 Vervuiling door vroegtijdig en onjuist aanbieden van vuilniszakken 18
Advies 2.2 Meer gratis openbare toiletruimte 20
Advies 2.5 Advies bewustwording 22
Thema 3: Zwerfafval **23**
Advies 3.1 Eerst inzicht, dan actie! 23
Advies 3.3 Educatie tegen zwerfafval: jong geleerd, schoon gedaan. 25
Advies 3.5 Functionele en aantrekkelijke afvalbakken 26
Thema 4: Beplakking en bekladding **28**
Advies 4.1 Ruimte aanbieden voor legale streetart 28
Advies 4.5 Van vieze grijze kastjes naar kunst en educatie 29
Advies 4.6 Prioriteit bij functie belemmerende beplakking, bekladding of aanstootgevende teksten 30
Thema 5: Natuurlijk afval **31**
Advies 5.1 Onkruid en verwildering 31

.

Inleiding

In de afgelopen periode hebben ongeveer 95 deelnemers aan het inwonersberaad hard gewerkt aan het advies aan de gemeente voor een schone stad.
Op 18 juni 2025 heeft de gemeenteraad commitment uitgesproken om de resultaten in principe uit te voeren mits deze **uitvoerbaar, betaalbaar, juridisch correct** en **gedragen** zijn. Daarnaast heeft de gemeenteraad vastgesteld dat zij tijdig en publiekelijk verantwoordt als bepaalde adviezen niet worden overgenomen. Het inwonersberaad had de mogelijkheid om aanbevelingen te doen die niet (volledig) binnen deze kaders of de scope van het inwonersberaad passen. Dergelijke adviezen kunnen door de gemeenteraad worden afgewezen.

Het inwonersberaad heeft in totaal 31 adviezen opgesteld, waarvan er 16 zijn aangenomen. Het inwonersberaad heeft zelf bepaald dat een advies wordt aangenomen wanneer ten minste 60% van de stemmen wordt behaald. Hiermee voldoen alle 16 aangenomen adviezen aan het criterium van breed draagvlak.

In deze bestuurlijke reactie worden de 16 door het inwonersberaad aangenomen adviezen getoetst aan de afgesproken kaders. De bestuurlijke reactie wordt als bijlage bij het raadsvoorstel toegevoegd. De adviezen van het inwonersberaad zijn hierin kort samengevat. Voor het volledige advies wordt verwezen naar het *adviesrapport van het inwonersberaad 'schone stad'*.

In het raadsvoorstel zijn de uitkomsten samengevat en is per advies een afzonderlijk beslispunt opgenomen.

Toelichting feedback

Bij elk aangenomen advies van het inwonersberaad hebben we de juridische en financiële aspecten en praktische uitvoerbaarheid weergegeven door middel van gekleurde balkjes, zodat in één oogopslag te zien is of een voorstel (snel) uitvoerbaar is:

Haalbaar
Onder voorbehoud haalbaar
Niet haalbaar/niet realistisch

Juridisch

De adviezen van het inwonersberaad moeten juridisch verantwoord zijn en voldoen aan de geldende (lokale) wet- en regelgeving.
De meeste voorstellen zijn juridisch uitvoerbaar. In sommige gevallen is echter een nadere uitwerking nodig of zijn aanvullende vergunningen vereist. In die gevallen is het betreffende balkje geel gemarkeerd.
Adviezen die niet passen binnen de geldende wet- en regelgeving zijn rood gemarkeerd.

Financieel

Het uitgangspunt van de toetsing is dat de adviezen financieel haalbaar moeten zijn. Bij de beoordeling van de financiële haalbaarheid is gekeken of de maatregelen passen binnen de bestaande stadsbegroting.

Voor vrijwel alle adviezen geldt dat het huidige budget en de ambtelijke capaciteit onvoldoende is. Om die reden is het financiële balkje bij bijna alle adviezen geel gemarkeerd. Voor adviezen die worden overgenomen betekent dit dat aanvullend budget beschikbaar moet worden gesteld of dat bestaande middelen anders moeten worden geprioriteerd.

Naast financiële middelen is ook uitvoeringscapaciteit nodig, zowel ambtelijk als bij de uitvoeringsorganisatie(s). Dit veroorzaakt onzekerheid in de (planning van de) uitvoering, omdat de benodigde capaciteit (nog) niet kan worden gegarandeerd.

Voor het jaar 2026 heeft de gemeenteraad op 17 december 2025, via het amendement *'Poen voor proper. Aftikken tegen afval'* bij de tweede voortgangsmonitor 2025, een aanvullend budget van € 150.000 beschikbaar gesteld om in 2026 invulling te kunnen geven aan de adviezen die voortkomen uit het inwonersberaad 'schone Stad'. In het raadsvoorstel wordt voorgesteld hoe we deze middelen willen gaan inzetten.

Praktische uitvoerbaarheid

Afgesproken is dat de adviezen worden getoetst op praktische uitvoerbaarheid. Dit betekent dat de adviezen binnen de gemeentelijke bevoegdheden en de technische mogelijkheden moeten passen.

Daarnaast is ingegaan op de concrete mogelijkheden om een advies uit te voeren en de daarbij behorende aandachtspunten. Waar nodig zijn kanttekeningen geplaatst op basis van eerdere ervaringen of ervaringen in andere gemeenten.
Adviezen die binnen het huidige beleid niet uitvoerbaar zijn, vereisen een beleidswijziging.

Termijn

Het inwonersberaad heeft geen specifieke prioritering van de adviezen aangegeven, maar door in te stemmen met de 16 adviezen hebben zij aangegeven deze belangrijk te vinden. Omdat het niet realistisch is om alles in één keer op te pakken en sommige zaken meer voorbereiding of uitzoekwerk vergen, is ervoor gekozen om de voorstellen een tijdsindicatie mee te geven, in het kort weergegeven met onderstaand symbooltjes.

We hebben de termijnen gesplitst in:

Korte termijn

- Nu tot 1 jaar
- Directe acties, quick-wins
- Dingen die we al doen, meteen kunt starten of afronden

Middellange termijn

- 1 tot 4 jaar
- Uitvoering en doorontwikkeling
- Effecten worden zichtbaar, plannen worden opgeschaald

Lange termijn

- 4 jaar en verder
- Structurele veranderingen
- Visie, strategie en blijvende impact

Thema 1: Bij-/(naast)plaatsingen

De binnen dit thema aangenomen adviezen zijn gericht op het structureel terugdringen van bij- en naastplaatsingen van afval en het voorkomen van afvalhotspots in Nijmegen. Ze hebben tot doel gedragsverandering te stimuleren, het verantwoordelijkheidsgevoel van inwoners te versterken en bij te dragen aan een integrale, effectieve en toekomstbestendige aanpak voor een schone en leefbare stad.

Advies 1.1 Met inwoners inrichten/onderhouden van afvalplekken en hotspots

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: de inwoners te betrekken bij het inrichten en onderhouden van hun aanbiedplekken.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen en verder uit te werken. Het advies vergt aanpassingen in de huidige werkwijze bij de inrichting en het onderhoud van afvalplekken, evenals bij het monitoren van hotspotlocaties. Op dit moment is er onvoldoende zicht op de praktische en financiële consequenties. Daarom wordt voorgesteld dit advies eerst verder uit te werken in een plan van aanpak, inclusief een implementatieplan, om een volledig beeld te verkrijgen.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.

Wij schatten dat voor het opstellen van het plan van aanpak eenmalig ongeveer € 20.000 nodig is. De kosten voor de daadwerkelijke uitvoering volgen uit het plan van aanpak en zullen, indien nodig, te zijner tijd via de P&C-cyclus worden aangevraagd.

Uitvoerbaar

Het advies is uitvoerbaar.

Bij nieuwe afvalaanbiedplaatsen kunnen inwoners en ondernemers eerder en intensiever worden betrokken. Het vereist een verbeterde aanpak en een nadere uitwerking in de afspraken rondom de taakverdeling tussen de gemeente en Dar.

Bij probleemlocaties monitoren we momenteel al maar we kunnen directer en structureler de inwoners betrekken. De bestaande en potentiële bijdrage van bewoners bij deze locaties vraagt nader onderzoek en uitwerking.
Door het opstellen van een plan van aanpak wordt duidelijk wat er nodig is om dit advies van het inwonersberaad effectief uit te kunnen voeren.

Termijn
Zodra er budget en ambtelijke capaciteit beschikbaar is voor het opstellen van het plan van aanpak kan de opdracht hiervoor uitgezet worden. De termijn waarop dit onderzoek kan worden uitgevoerd is korte termijn (0-1 jaar).

Advies 1.2 Mobiele Milieustraat (Rolle Bolle Gijs)

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: te investeren in bemenste mobiele (pop-up) milieustraten.
Deze zijn makkelijk op te tuigen en af te breken of te verplaatsen. Ze kunnen regelmatig geplaatst worden op strategische, toegankelijke plekken in wijken om klein grofvuil* in te zamelen dat niet bij reguliere afvalstromen kan.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen en verder uit te werken in de uitvoeringsagenda van het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan. Dit kan bijdragen aan het verder verbeteren van de gescheiden inzameling van de verschillende grondstoffenstromen. Bij de afweging van de maatregelen in de uitvoeringsagenda worden zowel de effecten op de leefomgeving als de kosten meegewogen voordat ze worden geïmplementeerd.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is in principe juridisch haalbaar. Voor de uitvoering zal per situatie, locatie en te verzamelen afval- of grondstoffenstroom een juridische toetsing moeten plaatsvinden.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.
Na vaststelling van het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan zal een uitvoeringsplan/agenda worden opgesteld inclusief financiële consequenties.
Het opstellen van het Grondstoffenbeleidsplan en de daarbij horende uitvoeringsplan/agenda passen binnen de huidige Stadsbegroting.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar.
Binnen het Grondstoffenbeleidsplan en de Uitvoeringsplan/agenda zal een totaalpakket aan maatregelen worden vastgesteld die bijdragen aan een kwalitatief betere afvalscheiding. Hierin zal de afweging moeten worden gemaakt welke maatregelen (kosten)effectief en efficiënt zijn.
Het doel van het advies van het inwonersberaad is ook het terugdringen van bijplaatsingen van (klein) grofvuil. De vraag is of deze kostbare oplossing in voldoende mate hieraan bijdraagt.

Het zichtbaar aanbieden van een mobiele milieustraat in de wijk kan bewoners stimuleren structureel beter om te gaan met afval in de openbare ruimte en dit

biedt ook een kans voor voorlichting en interactie met bewoners over het scheiden van afval- en grondstoffen. De combinatie met een sociale activiteit biedt daarbij extra kansen voor meer verbinding.

Het inwonersberaad geeft een uitgebreid advies over de invulling van *'Rolle Bolle Gijs'*. Deze praktische zaken zullen wij meenemen in de nadere uitwerking.

Termijn

Dit advies geeft uitvoering aan de ambities van het (nieuwe) Grondstoffenbeleid. In 2026 wordt een nieuw beleidsplan vastgesteld met daaronder uitvoeringsplan/agenda. We willen dit advies of een gelijkend initiatief laten landen in de uitvoeringplan/agenda. Gezien de complexiteit en de hoogte van de investeringen vraagt dit een goede uitwerking en afweging. Wij schatten in dat we de uitwerking en de daaruit volgende uitvoering op middellange termijn kunnen realiseren.

Advies 1.3 Data analyse van meldingen

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: alle meldingen van bij- en naastplaatsingen (anoniem) te categoriseren in plaats en type melding. Op deze manier kan een integrale aanpak ontwikkeld worden op plekken waar dit het hardst nodig is, waaronder hotspots.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen.
Er wordt momenteel al veel data geregistreerd. Toch kunnen we hier nog veel meer uit halen. Dit willen we gaan doen door eerst onderzoek te doen naar welke data er beschikbaar is en hoe we dit kunnen inzetten.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Uitwisseling van persoonsgegevens moet voldoen aan de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Het advies is juridisch haalbaar als dit wordt opgenomen in de verwerkersovereenkomst met Dar. Deze voorziet hier nu niet in.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar en we kunnen op dit moment geen inschatting maken de kosten. Hiervoor zullen we eerst, aan de hand van het advies, een inventarisatie maken.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar.
De huidige praktijk vraagt om een verbeterde inrichting en registratie van meldingen zodat we met datagedreven werken gerichte gedragsinterventies kunnen gaan ontwikkelen.

Termijn

We stellen voor om op korte termijn een inventarisatie te maken van de benodigde middelen aan de hand van het advies en de ervaringen van andere gemeenten zodat inzichtelijk wordt welke procesaanpassingen, technische maatregelen en (mogelijk) budget nodig zijn om uitvoering te geven aan datagedreven werken.

Advies 1.4 Betere samenwerking tussen gemeente en overkoepelende organisaties over afval rond flats en wooncomplexen

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: de regievoerder te worden van de structurele afstemming die Dar nu voert met woningcorporaties over afval (bij- en naastplaatsingen) in en rondom flats. Met als doel om deze inwoners beter te informeren over het aanbieden van grofvuil en de rol en verantwoordelijkheid van inwoners te benadrukken voor het schoonhouden van de openbare ruimte.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen. Daarnaast werken we een plan uit waarbij taken en verantwoordelijkheden van Dar, woningcorporaties, VvE's, bewonerscommissies en de gemeente vastgelegd worden. Dit geeft beter inzicht in de oorzaken en vervuilers bij hoogbouw en appartementencomplexen. Deze afspraken zorgen ervoor dat bewoners van deze complexen beter geïnformeerd worden over het gewenste afvalgedrag.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar. De inschatting is dat op het moment er aanvullende maatwerkcommunicatie nodig is dit leidt tot een stijging van de kosten maar de hoogte hiervan kunnen we nog niet inschatten.

Het uitwerken van het plan zal eenmalig ongeveer € 10.000 kosten. De mogelijke structurele kostenstijging zal daarmee ook in beeld worden gebracht.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar.

Termijn

We stellen voor op korte termijn de regie te pakken en het plan uit te werken.

Advies 1.5 Communicatie rondom verhuizing

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: verhuizende inwoners, naar of binnen de gemeente, doelgerichter te informeren over afvalgerelateerde zaken.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies gedeeltelijk over te nemen en uit te voeren.
We nemen het advies van het doelgerichter informeren van verhuizende inwoners over afvalgerelateerde zaken over.

In de afvalkalender wordt overigens zoveel mogelijk gebruik gemaakt van icoontjes (beeldtaal) waarmee ook laaggeletterden bereikt worden.

Het advies om aan iedere inwoner een papieren afvalkalender te verstrekken raden wij af. Deze wordt niet meer actief verspreid, omdat een digitale afvalkalender eenvoudiger en beter up-to-date te houden is. Indien toch een papieren kalender wordt gebruikt, dient een voorbehoud te worden opgenomen dat wijzigingen mogelijk zijn, terwijl de app meer zekerheid biedt over de juiste ophaaldagen en -tijden.
Inwoners kunnen bij Dar een papieren afvalkalender aanvragen, deze is bijgewerkt tot op de dag van het aanvragen. Er wordt vooral actief gewezen op het downloaden van de Dar-app of het raadplegen van de afvalkalender op de website van Dar, omdat deze altijd actueel zijn.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch
Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel
Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.
Voor het over te nemen deeladvies ‘het doelgerichter informeren van verhuizende inwoners over afvalgerelateerde zaken’ kan op dit moment nog geen kosteninschatting worden gemaakt. Als dit leidt tot hogere (structurele) kosten, zullen deze worden meegenomen in de P&C-cyclus.

Uitvoerbaar
Het advies is deels praktisch uitvoerbaar
Bewoners kunnen bij een verhuizing informatie ontvangen over afvalinzameling in de wijk. Deze zal, volgens, het gemeentelijk beleid niet meertalig worden verstrekt. Verder onderzoek moet uitwijzen om hoeveel verhuisbewegingen het gaat en hoe we deze mensen het beste kunnen bereiken.

We zullen ook actiever gaan sturen op het downloaden van de Dar-app en de meld&herstelapp.

De gemeente of Dar betrekt en informeert nu al belanghebbende ketenpartners en dergelijke over grote en belangrijke algemene wijzigingen in de afvalinzameling. Wij willen hier extra aandacht voor gaan vragen.

Termijn

We stellen voor dit advies op korte termijn uit te werken en in uitvoering te brengen.

Het voorstel kan op korte termijn gerealiseerd worden, mits er budget vrijgemaakt wordt en de informatiestroom van adressen van verhuizende inwoners beschikbaar is.

Advies 1.6 Schone Stad samen met het inwonersberaad

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: met een klankbordgroep - als afvaardiging/vertegenwoordiging van het inwonersberaad én als gelijkwaardige partner - de zorg voor een schone stad te blijven continueren.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies deels over te nemen.
Het inwonersberaad wil graag betrokken blijven bij de voortgang van de adviezen en actief betrokken worden bij de verdere ontwikkelingen. Het oprichten van een klankbordgroep vanuit het inwonersberaad steunen wij, omdat zij constructief mee kunnen denken op de nadere uitwerking van de adviezen.
In het advies wordt aangegeven dat de inzet van de klankbordgroep financieel gecompenseerd moet worden. Wij zien deze nieuwe op te richten klankbordgroep als een van de vele stakeholders met een adviserende rol in de gemeente, en hiervoor is geen financiële compensatie beschikbaar.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is deels juridisch haalbaar.
Voordat een klankbordgroep kan worden geformeerd, is vaststelling van dit advies (en dus de klankbordgroep) door de gemeenteraad noodzakelijk.

Het voorleggen en toetsen van deze Bestuurlijke reactie bij de (nog op te richten) klankbordgroep is dus vooraf niet mogelijk

In de representatieve democratie heeft het inwonersberaad en de daaruit voortvloeiende klankbordgroep formeel geen beslissende (of bepalende) rol. Het inwonersberaad kan enkel een (on)gevraagd advies uitbrengen richting het gemeentebestuur. Het is uiteindelijk aan het gemeentebestuur om een dergelijk advies in besluitvorming te brengen. Het inwonersberaad 'Schone Stad' heeft dit met het adviesrapport gedaan en heeft daarmee de van haar door het gemeentebestuur gevraagde taak afgerond. Een klankbordgroep kan daarmee slechts een adviserende rol hebben.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.
Het inzetten van de klankbordgroep kost extra (ambtelijke) capaciteit welke uiteraard afhankelijk is van de gekozen werkvorm. Indien dit leidt tot hogere (structurele) kosten, zullen deze worden meegenomen in de P&C-cyclus.

Uitvoerbaar
Het advies is deels praktisch uitvoerbaar. Een klankbordgroep biedt de mogelijkheid om ook in een latere fase de adviezen en de uitwerking te kunnen bespreken en input op te halen vanuit de klankbordgroep waarmee met name uitvoering, eventueel aangescherpt kan worden door de gemeente. Waarbij de klankbordgroep een adviserende rol heeft.

Er zal, in overleg, afspraken gemaakt moeten worden over de manier van werken, verantwoordelijkheden en de inrichting van de klankbordgroep.

De terugkoppeling van het besluit op het inwonersberaad zal via de Griffie plaatsvinden aan alle deelnemers.

Termijn
We stellen voor op korte termijn, samen een plan uit te werken.

Thema 2: Vervuiling

De adviezen van het inwonersberaad binnen dit thema zijn gericht op het voorkomen en verminderen van vervuiling in de openbare ruimte, zoals zwerfafval, ontlasting en achtergelaten objecten. De focus ligt op het aanpakken van oorzaken aan de voorkant, door betere informatievoorziening, toegankelijke voorzieningen en het stimuleren van gewenst gedrag bij inwoners, bezoekers en ondernemers.

Advies 2.1 Vervuiling door vroegtijdig en onjuist aanbieden van vuilniszakken

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: in te zetten op samenwerking met Dar, organisaties, inwoners en andere deskundigen om zo gerichte informatievoorziening te ontwikkelen. Hiermee wordt bewustwording gecreëerd bij inwoners dat zwerfafval kan worden voorkomen door het op de juiste manier aanbieden van afval.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies gedeeltelijk over te nemen en uit te werken in een plan gericht op het juist aanbieden van afvalzakken.
Dit advies bestaat uit meerdere onderdelen, welke deels overlappen met andere adviezen zoals advies 1.5, advies 1.3 en advies 2.5

Als gemeente zetten wij al sterk in op samenwerking met Dar, maatschappelijke organisaties, inwoners en deskundigen om gerichte informatievoorziening te ontwikkelen ten behoeve van het juist aanbieden van afvalzakken. Wij gaan hiermee door en zoeken naar mogelijkheden om communicatie te intensiveren en meer te doen aan data-analyse, monitoring en evaluatie. Het inzetten van toezicht en handhaving achten wij wel noodzakelijk als sluitstuk wanneer de andere methoden onvoldoende effect sorteren.

Het advies om een tegemoetkoming te bieden voor afvalzakken aan inwoners onder een bepaalde inkomensgrens valt buiten de scope van het inwonersberaad en raakt aan het beleidsterrein van de Reinigingsheffing en het Grondstoffenbeleid. Wij adviseren dit onderdeel van het advies van het inwonersberaad niet over te nemen, maar het nader te onderzoeken op haalbaarheid en impact als onderdeel van de uitwerking van het nieuwe Grondstoffenbeleid.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel
Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.
Indien de gedeeltelijke uitvoering van dit advies leidt tot hogere (structurele) kosten, zullen deze worden meegenomen in de P&C-cyclus.

Uitvoerbaar
Het advies is deels praktisch uitvoerbaar.

Termijn
De gedeeltelijke uitvoering van het advies is op korte termijn haalbaar.

Advies 2.2 Meer gratis openbare toiletruimte

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: meer gratis openbare toiletruimtes te faciliteren op de plekken in de stad waar veel mensen samen komen en/of langdurig verblijven.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen.

Het inwonersberaad geeft in hun advies aan dat ze meer openbare toiletruimte willen creëren door de gemeente eerst onderzoek te laten doen naar plekken waar veel overlast is van ontlasting. Om zo in kaart te brengen welke gebieden aangepakt moeten worden.

In 2022 is in opdracht van het Huis voor de Binnenstad een onderzoek uitgevoerd naar de openbare toiletvoorzieningen in de binnenstad. Om de overlastplekken in heel Nijmegen in beeld te krijgen zal er aanvullend onderzoek moeten worden gedaan en ook moete worden gekeken wat de beste oplossingen zijn tegen de overlast.

Na het uitvoeren van het onderzoek zal er een plan van aanpak moeten worden opgesteld voor de praktische uitvoering van het advies van het inwonersberaad voor meer gratis openbare toiletruimte.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies op de uitvoering van het onderzoek is juridisch haalbaar. Voor de uitvoering van het onderzoek zal er per situatie/locatie juridische toetsing plaats moeten vinden en dit zal mee worden genomen in het plan van aanpak.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar. Wij schatten in dat voor het aanvullende onderzoek en het opstellen van het plan van aanpak eenmalig ongeveer € 25.000 nodig is.
De kosten voor de daadwerkelijke uitvoering kunnen we nog niet inschatten en is afhankelijk van de uitkomsten van het onderzoek.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar. In het plan van aanpak wordt gekeken naar de praktische uitvoerbaarheid van de uitkomsten van het onderzoek.

Termijn

Zodra er budget beschikbaar is voor het uitvoeren van het (aanvullende) onderzoek kan de opdracht hiervoor uitgezet worden. De termijn waarop dit onderzoek kan worden uitgevoerd is korte termijn (0-1 jaar).
De termijn waarbinnen acties naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek kunnen worden uitgevoerd is afhankelijk van de uitkomsten en wordt opgenomen in het plan van aanpak. De schatting is dat dit op middellange termijn uitgevoerd kan worden.

Advies 2.5 Advies bewustwording

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: via herhaalde campagnes een veilige omgeving te creëren om inwoners te stimuleren gezamenlijk en bewust te laten zorgen voor een schone leefomgeving.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen. Wij onderschrijven het belang van herhaalde campagnes. Wij zien dit als een waardevolle aanvulling op onze bestaande inzet en communicatie.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar. Indien de uitvoering van dit advies leidt tot hogere (structurele) kosten, zullen deze worden meegenomen in de P&C-cyclus.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar. Wel moet er onderzoek gedaan worden wat er nu mist in de huidige communicatie, omdat er al campagnes zijn.

Termijn

Het voorstel is op redelijk korte termijn te realiseren.

Thema 3: Zwerfafval

De adviezen van het inwonersberaad binnen dit thema zijn gericht op het structureel verminderen van zwerfafval in Nijmegen door eerst inzicht te verkrijgen in de oorzaken, locaties en patronen van het probleem, en vervolgens doelgerichte en effectieve maatregelen te nemen.

Advies 3.1 Eerst inzicht, dan actie!

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: om onderzoek te doen naar de oorzaak van plekken met terugkerend zwerfafval (hotspots). Hiervoor brengt de gemeente de betrokken partijen, routes, patronen en locaties van zwerfafval in beeld (hotspot-profielen opstellen) om tot een duurzame aanpak te komen.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies over te nemen en een plan te maken om het in beeld brengen van zwerfafvalhotspots (niet zijnde huishoudelijk afval, maar afval wat onderweg ontstaat) op basis van diverse informatiebronnen zoals reguliere monitoring, monitoring door inwoners, en via AI-tools op inzamelwagens nader uit te werken.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.

We schatten in dat het uitwerken van het plan circa € 20.000 kost. De inschatting van de uitvoeringskosten brengen we in dat plan in beeld.

Er is een plan van aanpak afgesproken met Dar voor het uitvoeren van een pilot op het toepassen van AI op inzamelwagens voor detectie van zwerfafval. De kosten voor deze pilotfase wordt volledig gefinancierd door de Dar. Door capaciteitsgebrek is dit nog niet van de grond gekomen.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar.

Momenteel is er geen registratie van zwerfafvalhotspots en of een integraal beeld van het voorkomen van zwerfafval.

Monitoring van zwerfafval (dus niet bijplaatsingen of dumpingen) is op dit moment alleen ingericht om de contractafspraken met Dar te monitoren.

Door een verbeterde registratie van meldingen (advies 1.3) en het verbeteren van de monitoring kunnen hotspots beter en sneller geïdentificeerd en gevolgd worden. Hiervoor zijn aanpassingen nodig in de bestaande meldsystemen (zie ook advies 1.3.) en de monitoringsafspraken.
Daarnaast kunnen technische ontwikkelingen hierbij helpen waaronder de afgesproken pilot. Dit alles vraagt nog technische ontwikkeling en testen door Dar, en is dus een project voor de middellange termijn.

Termijn
Zodra er budget beschikbaar is voor opstellen van het plan kan de opdracht hiervoor uitgezet worden. De termijn waarop dit onderzoek kan worden uitgevoerd is korte termijn (0-1 jaar). De realisatie van een monitoringsysteem verwachten we op de middellange termijn te realiseren.

Advies 3.3 Educatie tegen zwerfafval: jong geleerd, schoon gedaan.

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: scholen (basis- én middelbare scholen) actief te betrekken bij het terugdringen van zwerfafval, door te investeren in educatie én door scholen zelf oplossingen en ideeën te laten ontwikkelen.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren dit advies over te nemen.
Er is een educatieprogramma dat zich op dit moment richt op basisscholen, maar er liggen mogelijkheden om dit uit te breiden naar middelbare scholen. Binnen de huidige begroting is hier geen rekening mee gehouden.
Het educatieprogramma en het Wijkhelden-project lopen momenteel al voor de doelgroepen.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch
Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel
Voor de uitvoering van dit advies is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.
Voor de uitwerking van een educatieprogramma voor middelbare scholen zal een plan gemaakt moeten worden, wij schatten dat dit ongeveer € 10.000 kost.

Uitvoerbaar
Het advies is praktisch uitvoerbaar. Op dit moment is er al een educatieprogramma dat wordt uitgevoerd door de Dar welke is gericht op het basisonderwijs. Dit kan worden uitgebreid naar middelbare scholen.

Termijn
Het duurt even voordat er een educatieprogramma is ontwikkeld. Dus op middellange termijn kan dit gerealiseerd worden.

Advies 3.5 Functionele en aantrekkelijke afvalbakken

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: op de korte termijn huidige prullenbakken op hotspots te voorzien van de mogelijkheid om sigaretten uit te maken/kwijt te kunnen.

Op de lange termijn adviseren we de prullenbakken die nieuw geplaatst moeten worden aantrekkelijker en functioneler te maken. Deze prullenbakken bevatten een geïntegreerde klep, wat leeghalen tegengaat, een blikjesrek om blikjes te kunnen doneren, een uitdrukplaat voor sigaretten, en opvallendere en aantrekkelijkere prullenbak voor zichtbaarheid.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren het advies van het inwonersberaad gedeeltelijk over te nemen en dit mee te nemen in een evaluatie en mogelijke bijstelling van het 'Optimalisatieplan afvalbakken Gemeente Nijmegen'.

Voor het plaatsen en beheer van afvalbakken gebruiken we het Optimalisatieplan afvalbakken Gemeente Nijmegen ("De juiste bak op de juiste plek").
Dit plan bevat duidelijke criteria voor slimme plaatsing, het voorkomen van verkeerd gebruik en het verminderen van zwerfafval, met aandacht voor onder meer locatie, kosten, gebruiksgemak, veiligheid en het straatbeeld. Opvallende kleuren en teksten worden alleen toegepast waar extra vindbaarheid nodig is; grootschalige toepassing is niet wenselijk. Het plan is vanwege beperkte middelen en capaciteit nog niet stadsbreed uitgevoerd.

Maatregelen zoals standaard kleppen en doneerrekjes bieden geen effectieve oplossing voor overlast door statiegeldzoekers. Pilots hiermee zijn lokaal en landelijk niet succesvol gebleken en afgesloten afvalbakken leiden in andere gemeenten tot schade en verwondingen omdat deze worden opgebroken. Wij adviseren daarom vast te houden aan de huidige typen afvalbakken uit het optimalisatieplan.
Het huidige beleid is dat asbakken of uitdrukplaatjes op afvalbakken in principe niet worden gefaciliteerd in het kader van de Rookvrije Generatie. In het centrum loopt hiervoor, in afwijking van het beleid, een pilot, die in 2027 wordt geëvalueerd.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies binnen het optimalisatieplan is in de huidige Stadsbegroting geen budget beschikbaar.
De kosten voor aanschaf en onderhoud van de voorgestelde aantrekkelijkere afvalbakken liggen hoger dan beschikbare budgetten en hiervoor zal het optimalisatieplan moeten worden aangepast.
De eenmalige kosten voor het evalueren en (mogelijk) aanpassen van het optimalisatieplan afvalbakken zijn geraamd op ongeveer € 10.000

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar, maar sluit grotendeels niet aan bij het vastgestelde beleid. Wij adviseren dan ook het 'Optimalisatieplan afvalbakken Gemeente Nijmegen' in combinatie met de voorgestelde adviezen te evalueren en te toetsen op effectiviteit.
We zien binnen het huidige beleid wel mogelijkheden in het vaker (adhoc) toepassen van opvallende afvalbakken bij de uitvoering van het optimalisatieplan afvalbakken. Doneerrekjes en kleppen op afvalbakken zijn ineffectief gebleken tegen zwerfafval en het leeghalen en daarom adviseren wij deze niet structureel in te voeren.

Termijn

Het plaatsen van uitdrukplaatjes wordt al in de vorm van een pilot uitgevoerd. Het evalueren en, waar nodig, aanpassen van het optimalisatieplan is op korte termijn te realiseren.
De stadsbrede uitvoering van het optimalisatieplan, inclusief het toepassen van opvallende afvalbakken, kan op middellange termijn worden gerealiseerd.

Thema 4: Beplakking en bekladding

De adviezen van het inwonersberaad binnen dit thema zijn gericht op het voorkomen en verminderen van ongewenste beplakking en bekladding in Nijmegen door het stimuleren van legale vormen van streetart en het structureel aanpakken van belemmerende en aanstootgevende graffiti. Door creatieve en legale uitlaatkleppen te bieden, wordt zowel de identiteit van de stad als het welzijn van de inwoners versterkt.

Advies 4.1 Ruimte aanbieden voor legale streetart

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: streetart in de openbare ruimte te stimuleren, door legale (mobiele) vrijplaatsen en spuitplekken te creëren.

Bestuurlijke reactie

We hebben in Nijmegen momenteel al verschillende graffiti vrijplaatsen. De eerste mobiele vrijplaats is recent in Nijmegen-Noord geplaatst. Juridisch is het dan ook mogelijk om mobiele vrijplaatsen te plaatsen in de stad. Dit is financieel ook mogelijk en praktisch haalbaar mits dit wordt gedragen door de wijkbewoners. Het is belangrijk dat er een aanleiding is om een vrijplaats te plaatsen. Denk dan bijvoorbeeld aan een plek waar veel of toename van meldingen in de wijk is over illegale graffiti en waar nog geen vrijplaats in de buurt is.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is geen extra budget nodig. Dit valt in de huidige begroting.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar.

Termijn

We voeren dit advies al uit.

Advies 4.5 Van vieze grijze kastjes naar kunst en educatie

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: objecten, zoals nutskasten, op creatieve wijze onderdeel van de identiteit van de wijk te maken. Werk hierin ook samen met scholen, kunstenaars en omwonenden ter voorkoming van bekladding.

Bestuurlijke reactie

Verschillende objecten zoals nutskasten zijn in bezit van ketenpartners. Over dit thema is daarom met deze partners zoals Liander en Prorail eerder gesproken. De lijn van deze partners is dat zij overgaan tot actie wanneer er aanstootgevende graffiti te zien is.

Een pilot elektriciteitshuisjes beplakken is een optie die nader onderzocht kan worden. Dit betekent wel dat hiervoor een bewuste keuze in de graffiti-begroting gemaakt moet worden. Beplakken of beschilderen is niet altijd haalbaar, aangezien er draagvlak moet zijn bij wijkbewoners. Er staan ongeveer 15 elektriciteitshuisjes per wijk. Maar als hier onderling binnen een wijk draagvlak voor is, zou dit wellicht mogelijk zijn.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch

Juridisch dient er toestemming gegeven te worden, aangezien het geen eigendom is van de gemeente Nijmegen.

Financieel

Voor de uitvoering van dit advies is geen budget bij de gemeente en het is onbekend welke prioriteit de ketenpartners hieraan geven.

De eigendommen van ketenpartners zijn nu niet opgenomen in de graffiti-begroting. Dit is ook niet haalbaar. Alleen al voor Alliander zijn er ongeveer 2500 elektriciteitskasten in Nijmegen en er worden er in 2040 nog ongeveer 500 bijgeplaatst. Er vinden overleggen plaats met Alliander over het beplakken.

Uitvoerbaar

Het advies is praktisch uitvoerbaar. Als gemeente zijn we wel afhankelijk van de eigenaren van de objecten.

Termijn

In 2026 wordt nader ondergezocht wat haalbaar en wenselijk is en als er voldoende budget is wordt een pilot gerealiseerd.

Advies 4.6 Prioriteit bij functie belemmerende beplakking, bekladding of aanstootgevende teksten

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: bij het reinigen de hoogste prioriteit te geven aan graffiti en stickers die de functie van een object belemmeren (veiligheidsrisico's) of die aanstootgevend zijn.

Bestuurlijke reactie

Op dit moment wordt aanstootgevende graffiti/beplakking na melding of constatering binnen 24 uur verwijderd en bij een calamiteit, zoals een telefoonnummer van een persoon, binnen 4 uur. Het verwijderen van functie belemmerende graffiti/beplakking is geen calamiteit en het binnen 24 uur verwijderen legt een onevenredig zware claim op de uitvoering en zal ten koste gaan van calamiteiten of werkzaamheden met een hogere prioriteit. Wij adviseren om dit deel van het advies niet over te nemen.
Ieder najaar worden de stickers van verkeersborden in het centrum verwijderd door de Dar.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch
Het advies is juridisch haalbaar.

Financieel
Het advies over het met prioriteit verwijderen van aanstootgevende beplakking en bekladding wordt op dit moment al als zodanig uitgevoerd en past binnen de bestaande begroting.
Meer prioriteit geven aan het verwijderen van functie-belemmerende zaken is op dit moment niet begroot en zal ten koste gaan van andere calamiteiten of werkzaamheden.

Uitvoerbaar
Het advies is praktisch uitvoerbaar, uitgaande van de huidige werkwijze. Aanstootgevende graffiti/beplakking binnen 24 uur verwijderen en wanneer het om een calamiteit gaat binnen 4 uur.

Termijn
Op dit moment wordt het advies over het met prioriteit verwijderen van aanstootgevende beplakking en bekladding al uitgevoerd.

Thema 5: Natuurlijk afval

Het aangenomen advies binnen dit thema richt zich op een evenwichtige en duurzame aanpak van groenbeheer in Nijmegen. Het doel is om verloedering tegen te gaan, veiligheid te waarborgen en ecologische waarde te vergroten, door het beheer van openbaar groen af te stemmen op de specifieke functie en context van iedere locatie.

Advies 5.1 Onkruid en verwildering

Het inwonersberaad adviseert de gemeente om: per locatie een plan voor onderhoud en beplanting te laten maken samen met deskundigen en de uitvoerders van het groenbeheer, waarin rekening wordt gehouden met ecologisch en duurzaam beheer.

Bestuurlijke reactie

Wij adviseren om dit advies niet over te nemen omdat dit niet binnen de scope van het inwonersberaad valt. Daarnaast is dit advies overbodig omdat we als gemeente één van de voorlopers in het land zijn op het gebied van ecologisch beheer. Niet voor niets hebben we recent de Gelderse bermbokaal 2025 gewonnen.
Samen met onze partner Dar werken we aan (door)ontwikkeling en verfijning van het beheer in de stad waarbij we rekening houden met de verschillende functies (bijvoorbeeld spelen, honden uitlaten, recreëren), de verkeersveiligheid en de juiste plant op de juiste plaats (inheems of niet inheems).
In de verschillende nota's zijn de kaders geregeld die samen met de betrokken bewoners tot stand zijn gekomen. Dit zijn bijvoorbeeld de Biodiversiteitsagenda, de omgevingsvisie, Nota Maaibeheer, Nota Poelen, Nota Beplantingen.

Juridisch	Financieel	Uitvoerbaar	Termijn
			

Juridisch
Het advies is juridisch haalbaar, maar overbodig.

Financieel
Voor de uitvoering van dit advies is geen budget en het advies achten wij overbodig.

Uitvoerbaar
Het advies is praktisch uitvoerbaar, maar overbodig.